ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

МАУП

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ»

Спеціальність: **D3 Менеджмент**

Освітній рівень: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітня програма: **Менеджмент**

МАУП 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	**Економічна теорія**
Шифр та назва спеціальності	D3 Менеджмент
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	**4 кредита/120 год** Лекції : 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 70
Терміни вивчення дисципліни	1 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	**залік**
Сторінка дисципліни на сайті	

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

Науковий ступінь	
Вчене звання	
Посада	
Дисципліни, які викладає НПП	
Напрями наукових досліджень	
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	
Контактний тел.	
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	

Анотація курсу. Дисципліна «Економічна теорія» формує у студентів базові знання про закономірності функціонування економічних систем, механізми ринкової взаємодії, роль держави в економіці, а також основи економічного мислення. Курс є фундаментом для подальшого вивчення прикладних економічних дисциплін (мікро- та макроекономіки, фінансів, обліку, менеджменту тощо). Особлива увага приділяється поєднанню теоретичних положень з практикою сучасного підприємництва та управління.

Предметом вивчення дисципліни «Економічна теорія» є економічні відносини, що виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ, а також механізми функціонування економіки на мікро- та макрорівнях.

Метою курсу «Економічна теорія» є формування у студентів економічного мислення, розуміння основних понять і закономірностей економіки, здатності аналізувати економічні явища та застосовувати отримані знання для обґрунтування управлінських рішень

Завдання дисципліни «Економічна теорія»:

- ознайомити студентів з базовими категоріями, законами та принципами економічної теорії;
- сформувати уявлення про структуру та механізми функціонування ринкової економіки;
- розкрити сутність макроекономічних процесів і роль держави в їх регулюванні;
- сприяти розвитку навичок аналізу економічної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень;
- підготувати підґрунтя для вивчення прикладних економічних дисциплін..

Пререквізити навчальної дисципліни. Дисципліна «Економічна теорія» не передбачає спеціальних академічних пререквізитів і базується на знаннях, сформованих у межах загальної середньої освіти. Основу становлять уявлення про суспільні процеси, базові економічні категорії, елементи громадянської освіти, а також навички логічного мислення та аналізу, необхідні для розуміння закономірностей функціонування економіки.

Постреквізити навчальної дисципліни. Вивчення дисципліни забезпечує теоретичне підґрунтя для опанування подальших курсів, таких як мікроекономіка, макроекономіка, фінанси, гроші та кредит, економіка підприємства, облік і аудит, інвестування, основи управління бізнесом, стратегічне управління підприємством. Знання, отримані під час курсу, є базовими для засвоєння прикладних економічних і управлінських дисциплін.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Менеджмент» а саме:

Програмні компетентності

Загальні компетентності	**ЗК 2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Результати навчання	**РН3** Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства **РН 12** Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування підприємства та його бізнесу

Зміст навчальної дисципліни «Економічна теорія»

№	Назва теми	к-ть годин, з них			Методи	
		л	пр	сам. роб.	навчання	оцінювання
Змістовний Модуль 1. Загальні засади економічного розвитку суспільства						
1.	Економічна теорія як наука: предмет, методи та функції	2	1	4	Проблемна мінілекція, діалог, пояснення через сучасні приклади	Онлайн-тест, експрес-опитування
2	Економічні потреби , економічні інтереси	2	1	4	Обговорення понять потреби, інтереси, блага, мотив	Економічні потреби , економічні інтереси
3.	Власність як основа економічних відносин і систем	4		6	Аналітична бесіда, обговорення кейсів, візуалізація понять	Письмове запитання з міркуванням, короткий кейс-аналіз
4.	Процес суспільного виробництва та його форми	2	2	6	Моделювання процесів кругообігу, розв'язання практичних завдань	Розрахункова вправа, усна презентація пояснення
5.	Гроші та грошові системи	2	2	6	Інтерактивна лекція, демонстрація еволюції грошей, робота з відеоматеріалом	Тестування з вибором варіантів, коментування прикладу з практики
Змістовний Модуль 2. Ринкова економіка: структура і механізм функціонування						
6.	Ринковий механізм: взаємодія попиту і пропозиції	2	2	6	Графічне моделювання, обговорення поведінки ринку, вправи на побудову кривих	Побудова графіка, аналіз прикладу з практики
7	Конкуренція і монополія в ринковій економіці	2		4	Розгляд поняття конкуренція, їх видів, ознак та особливостей	Розв'язання задач та проблемних питань
8	Інфраструктура ринку	4		6	Значення інфраструктури в ринковій економіці	Тестування з вибором варіантів
Змістовний Модуль 3. Мікроекономіка та макроекономіка. Роль держави в регулюванні економіки						
9	Витрати виробництва та формування прибутку підприємства	2	2	4	Розв'язання економічних ситуацій, порівняння витрат у короткостроковому періоді	Задача з поясненням логіки розрахунку, письмове тест-запитання
10.	Підприємництво і підприємництво. Кругообіг та оборот капіталу	2	2	6	Характеристика підприємств, Поняття підприємництва, рух капіталу, його форми	Тестування з вибором варіантів та розв'язання задач
11.	Сукупні показники економіки: вимірювання національного виробництва	2	2	6	Розбір структури ВВП, робота з офіційною статистикою	Обчислення за формулою, вибір правильної відповіді у тесті
12.	Економічна нестабільність: кризи, інфляція та безробіття	4	2	6	Аналіз історичних прикладів, дискусія на основі фактів	Тест із ситуаційними запитаннями, аналітичний коментар
13.	Зовнішньоекономічна політика держави в умовах глобалізації	4		6	Інфографіка, аналіз даних міжнародної торгівлі, порівняння політик	Тест із вибором та короткою аргументацією, письмовий підсумок
	Разом за ОК	**34**	**16**	**70**		

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для

проведення лекційних та семінарських занять з елементам презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

	поточний контроль знань														залік	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Модульна контрольна робота		
Робота на семінарському занятті	5	5	-	5	5	5	-	-	5	5	6	6	-	20	20	100
Самостійна робота	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1			

*****Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у

вигляді тестування.

Критерії оцінювання модульного тесту з навчальної дисципліни «Економічна теорія»:

При оцінюванні модульного тесту враховуються обсяг і правильність виконання завдань:

- оцінка «відмінно» (A) виставляється за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% всіх завдань);
- оцінка «добре» (B) виставляється за виконання 80% всіх завдань;
- оцінка «добре» (C) виставляється за виконання 70% всіх завдань;
- оцінка «задовільно» (D) виставляється за правильне виконання 60% запропонованих завдань;
- оцінка «задовільно» (E) виставляється, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;
- оцінка «незадовільно» (FX) виставляється, якщо виконано менше 50% завдань.

Неявка на модульний тест - 0 балів.

Вищезазначені оцінки перетворюються на рейтингові бали таким чином:

«A» - 18-20 балів;
«B» - 16-17 балів;
«C» - 14-15 балів;
«D» - 12-13 балів.
«E» - 10-11 балів;
«FX» - менше 10 балів.

Підсумкова семестрове оцінювання з дисципліни «Економічна теорія» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання студентів. Воно проводиться у терміни, визначені навчальним планом, і охоплює обсяг матеріалу, визначений програмою курсу.

Підсумкове оцінювання проводиться у формі тесту. До семестрового оцінювання допускається студент, який виконав усі необхідні роботи.

Підсумкова оцінка виставляється на основі результатів навчання студента протягом семестру. Оцінка студента складається з балів, накопичених за результатами поточного оцінювання, та заохочувальних балів.

Студенти, які виконали всі необхідні завдання і отримали оцінку 60 балів або вище, отримують оцінку, що відповідає отриманій оцінці, без додаткового тестування.

Для студентів, які виконали всі необхідні завдання, але отримали оцінку нижче 60 балів, а також для тих, хто бажає поліпшити свій бал (результат), викладач проводить підсумкову роботу у формі тесту під час останнього запланованого заняття з дисципліни в навчальному семестрі.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Оцінка самостійної роботи

Загальна кількість балів, отриманих студентом за виконання самостійної роботи, є одним із складових академічної успішності з дисципліни. Самостійна робота з кожної теми, відповідно до програми курсу, оцінюється в діапазоні від 0 до 1 балів за допомогою стандартизованих та узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань) критерії оцінювання.

Максимально можлива оцінка самостійної роботи (індивідуальні завдання)	Рівень виконання			
	Відмінно	Добре	Задовільно	Незадовільно

1	1	0,75	0,5	0

Форми оцінювання включають: поточне оцінювання практичної роботи; поточне оцінювання засвоєння знань на основі усних відповідей, доповідей, презентацій та інших форм участі під час практичних (семінарських) занять; індивідуальні або групові проекти, що вимагають розвитку практичних навичок і компетентностей (опціональний формат); вирішення ситуаційних завдань; підготовка резюме з самостійно вивчених тем; тестування або письмові іспити; підготовка проектів статей, тез конференцій та інших публікацій; інші форми, що забезпечують всебічне засвоєння навчальної програми та сприяють поступовому розвитку навичок для ефективної самостійної професійної (практичної, наукової та теоретичної) діяльності на високому рівні.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	**Оцінка ECT8**	**Оцінка за національною шкалою**	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	**для заліку**
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Економічна теорія» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Економічна теорія» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Рекомендовані джерела інформації.
Основна:

1. Економічна теорія [Електронний ресурс]: навчальний посібник для самостійної роботи студентів / М. А. Мащенко, М. С. Бріль, О. М. Кліменко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. М. А. Мащенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. – 266 с
2. Економічна теорія: Навч. посібник / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. І. Фролов, О. Ю. Александрова. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 163 с.
3. Економічна теорія: навчальний посібник. Укл: М.І. Колосінська, С.І. Белей, С.В. Бойда. Чернівці: Чернівец. нац. унів-т., 2021. 200 с.
4. Кокарєв І. В. Основи економічної теорії : навч. посібник / І. В. Кокарєв. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2020. 100 с
5. Ревак І.О., Кіржецький Ю.І., Кіржецька М.С., Мельник С.І. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. – 191с
6. Економічна теорія / За ред. Захожая В.Б.. - К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016, 520с.
7. Економічна теорія: Політична економія: Підручник 2-е вид. / За ред.В.Д.Базилевича // К.: Знання - Прес, 2012, 615с.
8. Мочерний С.В. Економічна теорія: Підруч. / С.В. Мочерний, М.В. Довбенко. – К.: Академія, 2011., 856с.
9. Федун І. Л. Основи економічної теорії : навчальний посібник / [І. Л. Федун, В. Г. Чепінога, Р. П. Смоленюк; за ред. І. Л Федуна]. – [видання 2-е, доп. і перероб.]. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2016. – 256 с.
10. Яворська Ж.Б. Електронний навчальний посібник до вивчення курсу навчальної дисципліни «Основи економічної теорії». Львів. 2023. 119 с.

Додаткова:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник : у 2 кн. / за ред. С. М. Панчишина, П. І. Островерха. – 3-тє вид., виправл. та доп. – Л. : Апріорі, 2017. – Кн. 1: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. – 567 с.
2. Башнянин Г. І. / Ковтун О.І., Вербова О.С., Мисловський П. Й., Шевчик Б. М., Сухий О. О. Методологічні проблеми метрологічного аналізу економічних систем: наукова школа доктора економічних наук, професора, Заслуженого діяча науки і техніки України Г. І. Башнянина. Львів: ЛігаПрес, 2016.– 1097 с
3. Білецька Л. В., Білецький О. В., Савич В. І. Економічна теорія (Політекономія. Мікроекономіка. Макроекономіка). Навч. пос. 2-ге вид. перероб. та доп. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 688 с
4. Боденчук Л., Боденчук П., Філіпова Н. Роль економічної теорії у формуванні бізнес-права в Україні // Управління змінами та інновації. 2025. № 13. С. 7–11. DOI: https://doi.org/10.32782/CMI/2025-13-1
5. Економічна теорія : навчальний посібник / [Л. С. Томашик, О. О. Перепьолкіна, Б. М. Шевчик та ін.]. – Львів : вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2018. – 264 с
6. Економічна теорія : навчальний посібник / О. В. Стефанишин, М. В. Квак, М. В. Кічурчак, М. І. Теребух. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. – 336 с
7. Економічна теорія: політична економія: Навчальний посібник / За заг. ред. М. І. Звєрякова. – Одеса: Атлант, 2014. – 338 с.
8. Ковбатюк М. В., Шевчук В. О. К 56 Економічна теорія: навч. посіб. / М. В. Ковбатюк, В. О. Шевчук. - К. : КВЩ, 2016. - 568 с.

9. Кравцов О.О. Основи економічної теорії : навч. посібник. / О. О. Кравцов. – Кривий Ріг-Prague: Oktan Print, 2023. – 355 с.
10. M.Koval, H. Skyda, H. Kryshtal, A.Kozlova Accounting as an integral part of financial and economic assessment of business entities Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu., 2021, 162–166. URL: https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/162. **(Scopus).**
11. Карбовська Л, Якушик І., Фещенко О., Каліна І., Козлова А. Забезпечення сталого розвитку економіки та підвищення енергетичної безпеки на основі використання ВЕД: проблеми та перспективи/ Фінансово-кедитна діяльність:проблеми теорії і практики, 2021, №37, с. 438-446 https://fkd.ubs/ua/index./php/fkd/issue/view/51

Інформаційні ресурси:

1. Національний репозитарій академічних текстів – ресурс для пошуку сучасних українських навчальних і наукових матеріалів URL: https://nrat.ukrintei.ua
2. НБУВ (Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського) – наукові ресурси та архів періодичних видань URL: http://www.nbuv.gov.ua
3. OECD iLibrary — https://www.oecd-ilibrary.org - Статистика та аналітика з економічного розвитку, ринків, макроекономіки
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України — https://www.ukrstat.gov.ua Актуальні макроекономічні показники, звіти, статистичні бюлетені.
5. Міністерство економіки України — https://www.me.gov.ua Документи економічної політики, стратегії, державні програми.
6. Національний банк України — https://bank.gov.ua Аналітика з грошово-кредитної політики, інфляції, валютного курсу.